

НАШЕ ЖИТТЯ

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА В ЛИПНІ 1967 РОКУ

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

ВИХОДИТЬ ЩОСУБОТИ

№ 28 (773) Субота, 10 липня 1982 року Ціна 2 коп.

В ІНІЦІАТОРІВ ЗМАГАННЯ

УСПІХ ЗДОБУВАЄТЬСЯ СПІЛЬНО

Соціалістичне змагання у колективі вінницьких трикотажників набрало широкого розмаху.

Прийняття підвищення соціального зв'язу на честь 60-річчя утворення СРСР на УВП передувала велика робота. Адміністрація підприємства разом з партбюро, профспілковою організацією, бюро первинної організації УТОГ розробили ряд заходів, потурбувались, аби змагання серед трудівників Вінницького УВП носило діловий характер, не було формальним.

Насамперед, подбали про добрі умови праці трудівників. Вчасно було відремонтовано виробничі приміщення, встановлено нове, прогресивніше обладнання. Демонтовано, наприклад, стару машину МТ-150-1 і встановлено більш продуктивну МТ-2.

Слід зазначити при цьому, що всі роботи виконувались нашими слюсарями-ремонтниками. Добре працювали І. В. Глухий, В. А. Куленко, В. І. Валігура та інші.

Варто зауважити, що процес переобладнання не порушив ритмічності виробництва. А вже щоденно треба було виготовити 1,5—1,6 тонни трикотажного полотна, пофарбувати, висушити, розкрити, пошити з нього 9,5—10 тисяч найменувань трикотажних виробів. З цими завданнями наш колектив справився успішно.

За весь цей час у бригадах, на змінах, дільницях, не було жодного відстаючого. Все це говорить про велику відповідальність кожного члена нашого колективу за виконання взятих підвищених зобов'язань.

Соціально-визвольними на нинішній рік передбачено виготовити понад план продукції на 60 тисяч карбованців. На 1 липня нинішнього року вже виготовлено продукції на 52 тисячі карбованців. Реалізовано понад план виробів на 65 тисяч карбованців.

Такого успіху колектив досяг завдяки злагодженій роботі всіх ланок виробництва. Особливо добре працювали фарбувально-оздоблювальна дільниця, яку очолює Р. А. Бей, колектив

швейників, де майстром А. Р. Панькова.

На належному рівні у нас такий показник, як ефективність виробництва. Так, наприклад, план з продуктивності праці перевиконано на 3,4 процента, заплановано ж 2 проценти. А це становить 60 процентів надпланової продукції, випущеної за рахунок підвищення продуктивності праці.

Чимало уваги приділяємо і ощадливому використанню матеріалів та електроенергії. За півтора року, наприклад, зекономлено сировини і матеріалів на 55 тисяч карбованців, зокрема, трикотажного полотна—15 тонн, електроенергії більше ніж 45 тисяч кіловат-годин, умовного палива—25 тонн.

За підсумками роботи наш колектив нагороджено Грамотою президії ЦП УТОГ і Республіканського комітету профспілки.

Надплановий прибуток підприємства за півроку складає 59,9 тисячі карбованців при плані 50 тисяч.

Колектив постійно працює над зниженням собівартості продукції.

Успіх, звичайно, забезпечують люди. Свідомі і сумлінні трудівники. Колектив у нас склався працюючий, організований. Плінність кадрів мінімальна, викорінено випадки грубого порушення трудової дисципліни.

У колективі працює 146 ударників комуністичної праці, восьми з них присвоєно звання «Майстер — золоті руки».

Завершили одинадцять п'ятирічку до 115-ї річниці від дня народження В. І. Леніна зобов'язались 70, а за чотири з половиною — 45 трудівників.

Ведуть перед у соціалістичному змаганні такі виробничники як М. К. Кочергіна, П. Р. Сіра, В. К. Дяков, А. П. Цуприк, М. Є. Грищенко, Г. Н. Гич, Л. Н. Грищенко, Є. Н. Швець, А. В. Козинчук та інші.

Натхненний рішенням 11 травневого (1982 р.) Пленуму ЦК КПРС, колектив Вінницького учбово-виробничого підприємства примножує успіхи у соціалістичному змаганні на честь 60-річчя утворення СРСР.

І. ШАПЕЄВ.

м. Вінниця.

ЗАКРІПИТИ ДОСЯГНУТЕ

У тому, що колектив Миколаївського УВП успішно виконав планові завдання та соціалістичні зобов'язання першого півріччя другого року одинадцятиріччя, велику роль відіграло соціалістичне змагання, що розгорнулося на честь ювілею Країни Рад. Воно проходить тут під девізом: «60-річчю утворення СРСР — 60 ударних трудових тижнів».

Підсумки змагання підбиваються регулярно, визначаються кращі колективи, а також переможці індивідуального соціалістичного змагання.

Неодноразово в число передових колективів виходили бригади, які очолюють досвідчені спеціалісти Фек-

ла Опанасівна Клопот та Леонід Пантелеймонович Кривіцький. Виробничі завдання трудівники цих бригад постійно виконують на 115—120 процентів. Якість продукції в них завжди хороша.

Високих показників добивається Лариса Теплицька, Таїсія Куржанська та багато інших.

Головне завдання, що стоїть нині перед колективом Миколаївського УВП, — достроково виконати річну програму та соціалістичні зобов'язання, взяті на честь ювілею Країни Рад, закріпити досягнуте.

М. ГУРИН,
директор Миколаївського УВП.

Трудівники Сімферопольського УВП зобов'язались зустріти 60-річчя утворення СРСР вагомими здобутками у праці. Особливо старанно трудяться колектив, очолюваний В. Черенковою. На знімку: В. Черенкова (праворуч) і швачка-мотористка В. Гаврилюк. Фото О. ШУСТА.

РОЗВИВАТИ БРИГАДНУ ФОРМУ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ

Впровадження бригадної форми організації і стимулювання праці дає високу економічну ефективність, створює зацікавленість робітників у кінцевих результатах їх спільної діяльності; забезпечує краще використання техніки, сприяє скороченню непродуктивних втрат робочого часу і підвищує темпи зростання продуктивності праці.

На підприємствах та в об'єднаннях Товариства нині за єдиним бригадним нарядом трудиться 1810 чоловік, що становить 17,7 процента від загальної кількості працюючих. А до кінця одинадцятиріччя намічено охопити цією формою організації праці не менш як 30 процентів робітників.

Добре проводиться робота по впровадженню бригадних форм організації і стимулювання праці на Ворошиловградському, Дніпропетровському, Дніпродзержинському УВП, Донецькому виробничому об'єднанні «Електромагніт», Київському дослідно-виробничому об'єднанні «Контакт» та інших. Разом з тим, на окремих підприємствах ще мають місце значні недоробки, що призводять до зниження ефективності цього прогресивного методу.

З метою дальшого розвитку бригадної форми організації і стимулювання праці в Товаристві, президія Центрального правління Українського товариства глухих постановила вважати цю роботу однією з основних. Керівників підприємств і об'єднань зобов'язано провести широку роз'яснювальну і підготовчу роботу в колективах, щоб забезпечити виконання встановлених завдань по впровадженню бригадної форми організації і стимулювання праці.

Для всіх бригад необхідно розробити трудові паспорти, в яких довести виробничі планові показники до колективів, проводити суворий облік їх виконання, активізувати роботу рад бригад і рад бригадирів.

Керівників Білоцерківського, Кам'янець-Подільського, Херсонського, Чернівецького та Ужгородського УВП-2 зобов'язано звернути увагу на незадовільну роботу по впровадженню бригадної форми організації та стимулювання праці на очолюваних ними підприємствах.

ПО РЕСПУБЛІЦІ

НА ЧЕСТЬ СВЯТА

Запоріжжя. Великих успіхів у ході соціалістичного змагання на честь 60-річчя утворення СРСР добивається колектив Дніпровської гідроелектростанції імені В. І. Леніна. З початку року на станції вироблено більш як два мільярди кіловат-годин електроенергії, в тому числі 7 мільйонів — понад план.

Цього року минає півстоліття з дня урочистого пуску Дніпрогесу.

УСПІХ ЗАБЕЗПЕЧИЛИ «ТИСЯЧНИКИ»

Донецьк. Перше півріччя шахтарі об'єднання «Донецьквугілля» закінчили успішним виконанням головного пункту зобов'язань, взятих на весь ювілейний рік. Ініціатори всеосяжного змагання працівників галузі відправили додатково до завдання 370 тисяч тонн надпланового палива.

Успіх значною мірою забезпечили бригади, які досягли тисячотонного навантаження на вибій за добу. Такі колективи становлять десяту частину всіх зайнятих виїманням пластів, але дають вони чверть видобу-

ку найпотужнішого в Донбасі виробничого об'єднання.

ІДЕ МОЛОДА КАРТОПЛЯ

Миколаїв. У незвично ранні строки почалося збирання картоплі у радгоспі імені ХХV з'їзду КПРС Жовтневого району. Перші десятки тонн продукції доставлено в торговельну мережу обласного центру, а також підприємствам і базам відпочинку в приморській курортній зоні.

Збирання «другого хліба» розгорнулось також у радгоспах «Прибузький», імені Шевченка та інших господарств інгулецької зони.

ЗАЗЕЛЕНИТЬ ДІБРОВИ

Івано-Франківськ. Весняно-літне садіння лісів закінчили трудівники виробничого об'єднання «Прикарпатліс». Нові насадження розмістились майже на 1800 гектарах. Заліснено всі вирубки. Закладено і розширено існуючі плантації чорноплідної горобини, волоноплідної горобини, волоського горіха, інших культур. Молоді насадження піднялись на схилах ярів, на землях, схильних до ерозії і не придатних для сільськогосподарського використання.

(РАТАУ).

СПРАВА ВСЬОГО НАРОДУ

ПРОДОВОЛЬЧА ПРОГРАМА ДІЄ

ОДНИМ з найважливіших напрямів економічної політики партії на одинадцятиріччя і 80-і роки є розробка і практична реалізація Продовольчої програми. Відповідно до рішень ХХVI з'їзду КПРС травневий (1982 р.) Пленум ЦК КПРС схвалив таку програму на період до 1990 року. Головна її мета — в якомога короткі строки надійно забезпечити населення країни продуктами харчування.

Основа для виконання цієї важливої загальнодержавної справи у нас міцна. Після історичного березневого (1965 р.) Пленуму ЦК

КПРС партія здійснила велику організаторську роботу по піднесенню сільськогосподарського виробництва. Значно зросла матеріально-технічна база агропромислового комплексу, поліпшилась оснащеність сільського господарства, прискореного розвитку набули хімізація і меліорація земель, безперервно вдосконалюється технологія виробництва і техніки організації праці. Багато зроблено для поліп-

шення соціально-побутових умов життя на селі.

Усе це дало змогу значно збільшити валове виробництво сільськогосподарської продукції і, незважаючи на те, що порівняно з 1965 р. кількість населення зросла на 35 млн. чоловік, істотно підвищити рівень споживання продуктів харчування.

Зауважимо, що продовольча проблема — одна з найважливіших в усьому світі. Її гострота визначається тим, що за наявними

данними, кількість людей з недостатнім рівнем харчування до 2000 року становитиме 1 млрд. чоловік. Такий стан справ є характерним для країн капіталістичного світу, де мільйони знедолених, безробітних, злидарів голодують. Їм просто нема на що купити їжу. Трудящі нашої країни живуть зовсім в інших умовах, і про недоїдання у нас не може бути й мови. «І все ж, — відзначав на травневому Пленумі ЦК КПРС Л. І.

Брежнев, — ми не можемо задовольнитися досягнутим, не можемо не бачити, що продовольчу проблему далеко ще не знято з порядку денного. Якщо за загальним рівнем калорійності раціону харчування радянської людини відповідає фізіологічним нормам, то структура харчування потребує поліпшення. Не задовольняється попит на м'ясні вироби, не вистачає овочів і фруктів. У ряді районів

мають місце перебої в торгівлі продовольчими товарами».

На Пленумі було глибоко проаналізовано причини такого становища. Головна з них полягає в тому, що в сучасних умовах попит на деякі продукти харчування поки що випереджає їх виробництво. Тому партія ставить завдання: використовуючи зрослий економічний потенціал країни, добитися сталого постачання населення всіх видів продовольства, істотно поліпшити структуру харчування радянських людей за рахунок найцінніших продуктів.

(Закінчення на 2 стор.)

ПРОФСПІЛКОВЕ ЖИТТЯ: З ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛІСТИЧНОГО ЗМАГАННЯ

Уміло організоване соціалістичне змагання на Донецькому виробничому об'єднанні «Електромангіт» забезпечило протягом останніх років неухильне зростання продуктивності праці при незмінній кількості працюючих.

Трудове суперництво в об'єднанні ведеться у кількох напрямках: за успішне виконання і перевиконання виробничих завдань одиннадцятирічної п'ятирічки; за економію, бережливе використання сировинних і енергетичних ресурсів; серед наставників і молодих робітників; за звання «Кращий за професією», «Майстер — золоті руки», «Кращий громадський інспектор з охорони праці».

Усі види і форми змагання нинішнього року проходять під девізом: «60-річчю утворення СРСР — 60 ударних трудових тижнів».

Методика підбиття підсумків визначена стандартом. Всі підрозділи, поділені на чотири групи, беруть участь у змаганні. Колективи, які входять до однієї групи, також змагаються. Переможцем вважається той, хто домігся максимальних результатів. Якщо кілька колективів мають однакову кількість балів, то перевага за тими, хто має найбільше балів по виконанню основних показників. Підрозділи, які не забезпечують виконання одного з показників за підсумками місяця, не можуть претендувати на перше місце за квартал.

Матеріали для підбиття підсумків між підрозділами відділ праці і зарплатної плати разом з виробничою комісією профкому готують до затвердження на розширеному засіданні президії профкому. Для їх подання встановлено строки: у змаганні між відділами до 10 числа наступного за звітним місяцем; між підрозділами основного і допоміжного виробництва — до 15 числа; між філіалами і головним підприємством — до 17 числа.

Підсумки змагання серед підрозділів розглядаються щомісяця, а призіві місяця визначаються за сумою балів за квартал. При несвоєчасному поданні матеріалів підрозділ вибуває з числа учасників змагання.

Підрозділ, який зайняв перше місце, нагороджується перехідним Червоним прапором і грошовою премією. Колективу, який завоював перше місце протягом двох кварталів підряд, премія збільшується на 10 процентів, трьох — на 20 процентів, чотирьох — на 30 процентів.

При невиконанні об'єднанням плану з випуску валової продукції, реалізації, рентабельності призвів місця не присуджуються.

Проводиться й індивідуальне змагання за звання «Кращий за професією», «Майстер — золоті руки» та інше.

При визначенні переможця враховуються такі показники: виконання взятих зобов'язань і норм виробітку; кваліфікація не нижче третього розряду; підвищення професійної майстерності; освоєння суміжних професій і передача досвіду; якість продукції; культура виробництва; дотримання трудової і виробничої дисципліни; участь у громадському житті.

СТИМУЛИ ТРУДОВОГО СУПЕРНИЦТВА

Робітникам, які протягом року носять звання «Кращий за професією», присвоюється звання «Майстер — золоті руки». Це рішення приймається на розширеному засіданні профкому. Трудівникам, які вибороли це звання, вручають Диплом і грошову премію у розмірі 50 карбованців. Їх імена заносять на Дошку пошани і збільшують винагороду за рік на 15 процентів. Ці робітники мають переваги при отриманні путівок у санаторії, будинки відпочинку, пансіонати.

На підприємстві поширено парне змагання. Переможцями стають ті робітники, які домоглися кращих показників у виробничій і громадсько-політичній діяльності. Важливо, щоб добрих результатів досягли як наставник, так і підшефний. Переможців цього виду змагання за півріччя нагороджують грошовою премією у розмірі 15 карбованців, а за рік — по 25 карбованців кожного.

Трудівники об'єднання з особливим піднесенням готуються зустріти 60-річчя утворення СРСР. На честь цієї дати вони зобов'язалися відпрацювати 10 днів на законотвірній сировині. Затверджено штаб трудової вахти. Щотижня підбиваємо підсумки роботи. Кожного пошедедка штаб називає дільницю, цех, бригаду, робітників, які відзначилися. Підбиваючи підсумки

змагання на честь ювілею Країни Рад, враховуємо такі показники: виконання виробничих завдань; якість продукції; трудова і виробнична дисципліна; техніка безпеки і культура виробництва; економія електроенергії, сировини і матеріалів. Хід змагання відображено на стенді «Сьогодні поперед». Переможцям за поточні чотири тижні вручається перехідний Червоний прапор, вимпел «Переможець трудової вахти», Почесна грамота.

Народжуються нові почини і серед комсомольців. Так, робітниця пресдільниці Н. Б. Шатська зобов'язалася план п'яти місяців виконати до XIX з'їзду ВЛКСМ. Цей почин підхопили всі комсомольці.

Поряд з матеріальними широко використовуємо моральні стимули.

Результати усіх форм змагання широко висвітлюються в стінній пресі, на цехових і адміністративних стендах.

Традиційними в об'єднанні стали вечори трудової слави, на яких вшановують кращі колективи і передовиків виробництва, котрі достроково виконали планові завдання року.

На цих вечорах керівники передових колективів, переможці соціалістичного змагання оголошують трудові рапорти про дострокове виконання планових завдань і виробництво надпланової продукції.

Одночасно вшановують і переможців індивідуального соцзмагання, ветеранів праці.

Все це в комплексі позитивно позначається на морально-психологічному кліматі у колективі, сприяє підвищенню ролі трудового суперництва.

Завдяки добре організованому змаганню об'єднання успішно справилось із виконанням плану з усіх техніко-економічних показників. Протягом 1981 року об'єднання п'ять разів виходило переможцем у соціалістичному змаганні серед підприємств Київського району м. Донецька.

Самовіддано трудяться комуністи Л. С. Букаленко, Н. М. Трисенко, А. І. Іванов, С. І. Павленко, що виконують норми на 120-130 процентів. Перед ведуть Н. І. Гаркава, А. С. Гаврилова, П. А. Узнародов, Н. Я. Баранов, В. Н. Калиниченко та інші.

Соціалістичне змагання в об'єднанні набирає силу, охоплюючи все більше трудівників.

**І. КАТАЄВ,
В. ПАЦЮК.**

У тому, що механізми і обладнання на Херсонському УВП працюють безвідмовно, значна заслуга слюсаря-наладчика О. П. Авілова. Олександр Павлович активний раціоналізатор, ударник комуністичної праці.
Фото І. МІНЬКА.

ЮВІЛЕЙНЕ РЕЛЕ

Уже десять років на Запорізькому УВП виготовляють реле. У березні нинішнього року колектив почав постачати замовникам перші реле проміжне електромагнітне, що вигідно відрізняється від своїх попередників. На сьогоднішній день кількість випущеної нової продукції становить уже близько 10 тисяч. У вересні запоріжці відзначають подію — зі складальної дільниці зійде 3-мільйонний виріб РПУ-2.

Раціоналізатори УВП внесли ряд цінних пропозицій, які позначилися на зниженні собівартості продукції, поліпшенні її якості.

Дільниця складання неодноразово виходила переможцем соціалістичного змагання серед колективів УВП. За десять років, що відділяють від початку випуску перших реле, сталися значні зміни і в особистому житті багатьох робітників підприємства. Багато з них вирости до керівників, стали здібними спеціалістами.

Готуючи трудові дарунки 60-річчю утворення СРСР кадрові виробничники, такі як Л. С. Станкевич, Л. Т. Щедрина, Т. В. Коженко, Л. А. Замула та інші взяли підвищені соціалістичні зобов'язання і успішно їх виконують.

Тепер на підприємстві розгорнулася боротьба за те, щоб одержати право класити ювілейне реле.

**Л. ПАШИН,
старший економіст Запорізького УВП.**

ЗВЕДЕННЯ

ВИПУСК НОРМАТИВНО-ЧИСТОЇ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВАМИ ТОВАРИСТВА ЗА ЧЕРВЕНЬ 1982 р. (в тисячах карбованців)

Назва підприємства, об'єднання	План	Фактичне виконання	Процент виконання
Харківське № 2	74	94	127,0
Івано-Франківське	80	98	122,5
Львівське-швейне підприємство «Силует»	121	136	112,4
Вінницьке	60	66	110,0
Херсонське	30	33	110,0
Кам'янець-Подільське	32	35	109,4
Одеське виробниче об'єднання «Електрик»	143	156	109,1
Дрогобицьке	53	57	107,6
Бродівське	66	71	107,6
Сумське	47	50	106,4
Лебединське	37	39	105,4
Ужгородське № 2	59	62	105,1
Дніпропетровське	69	72	104,4
Полтавське № 1	72	75	104,2
Чернівецьке	218	227	104,1
Єнакіївське	54	56	103,7
Донецьке виробниче об'єднання «Електромагніт»	332	344	103,6
Ровенське	31	32	103,2
Житомирське	99	102	103,0
Миколаївське	34	35	102,9
Чернігівське	70	72	102,9
Артемівське	83	85	102,4
Ужгородське № 1	25,3	25,9	102,4
Черкаське	50	51	102,0
Ворошиловградське	145	147	101,4
Білоцерківське	74	75	101,4
Конотопське	81	82	101,2
Дніпродзержинське	83	84	101,2
Запорізьке	172	173	100,6
Київське дослідно-виробниче об'єднання «Контакт»	330	331	100,3
Комунарське	33	33	100,0
Кіровоградське	41	41	100,0
Сімферопольське	59	59	100,0
Полтавське № 2	87	87	100,0
Лубенське	61	61	100,0
Харківське № 1	78	78	100,0
ВСЬОГО	3183,3	3324,9	104,5

Успішне виконання виробничих завдань залежить також від злагодженої роботи розкрійної дільниці Івано-Франківського УВП.

На знімку: ударниця комуністичної праці З. С. Савчук — комплектувальниця розкрійного цеху, — неодноразовий переможець соціалістичного змагання — докладає всіх зусиль, щоб свято 60-річчя утворення СРСР зустріти високими трудовими показниками.

Знають Зінаїду Сергіївну і як хорошу наставницю. Вона і словом, і ділом допомагає молоді в опануванні професією, передає їй секрети виробничої майстерності.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

СПРАВА ВСЬОГО НАРОДУ

(Закінчення. Початок див. на 1 стор.)

Характерним є комплексний підхід до розв'язання продовольчої проблеми. Завдання полягає в тому, щоб з'єднати воедино розвиток сільського господарства і галузей промисловості, які його обслуговують, заготовлюють, зберігають, транспортування і переробку сільськогосподарської продукції, розвиток харчової індустрії і торгівлю продовольчими товарами. Інакше кажучи, її здійснення є кровною справою трудівників усіх галузей народного господарства країни.

Виходячи з цього, партія визначила основні напрями реалізації Продовольчої програми СРСР. Вони передбачають пропорційний і збалансований розвиток

агропромислового комплексу, вдосконалення управління і економічного стимулювання в усіх його галузях з максимальною орієнтацією виробництва на досягнення високих кінцевих результатів. Намічається забезпечення високих темпів сільськогосподарського виробництва на основі послідовної його інтенсифікації, високоефективного використання землі, всемірного зміцнення матеріально-технічної бази, прискореного впровадження досягнень науки і передового досвіду. Значно підвищиться віддача від капітальних вкладень і матеріальних ресурсів, розвитку спеціалізації та концентрації виробництва на основі розширення міжгосподарських і міжгалузевих зв'язків. Намічено посилити боротьбу за економію та бережли-

вість, скорочення втрат, підвищення якості сільськогосподарської продукції шляхом широкого впровадження прогресивних технологій в її виробництві, переробці та зберіганні, організації перевезень спеціалізованим транспортом. Передбачено далі поліпшення соціально-бытових умов життя сільських трудівників. У затверджених Пленумом ЦК КПРС ряді постанов ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР намічено широкі системні заходи, покликаних сприяти успішному розвитку сільського господарства, всього агропромислового комплексу.

Якими ж повинні бути результати? Так, в одинадцятирічній п'ятирічній програмі задоволенням у широкому асортименті потреб у хлібі,

хлібобулочних і макаронних виробках, картоплі й цукрі намічається повністю задовольнити попит на крупу, кондитерські вироби, маргарин, яйця і рибу, поліпшити постачання м'яса, молока, олії, а також овочів і фруктів. У дванадцятирічній п'ятирічній програмі планується помітно підвищити споживання м'яса, олії, овочів на основі подальшого збільшення їх виробництва. А якщо ж говорити мовою цифр, то це матиме такий вигляд: середньорічне виробництво зерна в одинадцятирічній п'ятирічній програмі збільшити до 238—243 млн. тонн, у дванадцятирічній — до 250—255 млн. тонн, м'яса (в забійній вазі) відповідно 17—17,5 і 20—20,5, молока — 97—99 і 104—106 млн. тонн,

яєць — 72 і 78—79 млрд. штук. Вагомий вклад у здійснення Продовольчої програми СРСР внесуть трудівники нашої республіки. На Україні передбачено, зокрема, довести середньорічні збори зерна в одинадцятирічній до 51—52 млн. тонн, у дванадцятирічній до 53—54 млн. тонн, цукрових буряків відповідно — до 57 і 60 млн. тонн. Значно поліпшиться кормова база, зросте виробництво м'ясомолочної та іншої продукції.

Вирішальна роль у збільшенні віддачі полів і ферм, як відзначено в Продовольчій програмі, належить колгоспам і радгоспам. Зусилля трудівників села повинні бути спрямовані на забезпечення неухильного зростання продуктивності праці в усіх господарствах, рішуче поліпшення їх діяльності, піднесення економіки збиткових і низькорента-

бельних колгоспів та радгоспів. Для поповнення ресурсів продовольства слід скористатися, де для цього є умови, розвивати підсобні «сільські» цехи підприємств і організацій з тим, щоб максимально забезпечити потреби громадського харчування робітників і службовців у м'ясі, молоці, овочах і картоплі. Широко використовувати можливості особистих підсобних господарств громадян, колективного садівництва і городництва.

Здійснення цих завдань — всенародна справа, найперший обов'язок партійних, радянських і господарських органів, профспілкових і комсомольських організацій. Від особистого вкладу, активності кожного з нас залежить досягнення намеченого партією.

**М. ВАКУЛЕНКО,
кандидат економічних наук.**

Широкі дороги дружби привели делегації товариств глухих України, Російської Федерації та Литовської РСР у місто Гомель на фестиваль ігрових та мультимедійних любительських кінофільмів, присвячений 60-річчю утворення Союзу РСР. На нього прибули і представники столиці Білорусії з міста Мінська. Хлібом-сіллю зустріли побратимів білоруські друзі. Фестиваль, якому дано ліричну назву «Світланок над Сожем», проходив у Палаці культури глухих. В перший день фестивалю був проведений театралізований вечір, на якому були відрекомендовані делегації братніх республік, відбулося знайомство кіноамааторів, людей творчої праці.

Другого дня кожна республіка демонструвала свої кінофільми, напружено працювало журі. Було показано по декілька кінострічок, але найвищої оцінки удостоєні мультимедійний фільм «Мама-мама», представлений товариством Литовської РСР та кольоровий слайд-фільм «Деснянська і роси» Чернігівського будинку культури глухих. Ці фільми нагороджені дипломами першого ступеня, а їх автори — цінними подарунками.

У вечірній час відбувся «Голубий вогник». На ньому обговорено показані кінострічки, відбувся обмін думками, планами на майбутнє та побажаннями один одному нових успіхів і творчої наснаги. Гості білоруських друзів висловили велике задоволення фестивалем, його оригінальним проведенням. Він пройшов, як інтернаціональне свято, яке ще раз засвідчило давню міцну і непорушну єдність, братерство, рівність між народами Країни Рад, між товариствами братніх республік.

О. КЛИМОК,
інструктор Чернігівського облвідділу УТОГ.

Марія Костюк поки що опановує швейну справу. Не все, звичайно, виходить одразу. Буває, строчка сповзає геть на край, машина не «слухається». Та поруч надійні помічники — наставники, а чи просто чуйні товариші, висококваліфіковані виробничники. Обов'язково допоможуть.

На знімку: інструктор виробничого навчання Івано-Франківського УВП Микола Георгійович Матківський перевіряє якість роботи, виконаної М. Костюк.

Фото І. СЕМЕНОВА.

ЩОРОКУ у групах виробничого навчання підприємств Товариства здобувають роботу кваліфікацію понад 500 юнаків і дівчат, кожен п'ятий випускник — з підвищеним розрядом. Тільки за десять п'ятирічків 2500 випускників влилися в ряди трудівників народного господарства республік. Сьогодні вони працюють токарями, слюсарями, фрезерувальниками, швачками. Більшість вчорашніх учнів виробничого навчання стали передовиками і новаторами виробництва, організаторами молоді.

З гордістю називаємо сьогодні імена колишніх випускників: швачку Вінницького УВП С. В. Сторч, майстра Дніпропетровського підприємства В. А. Фастовець, технолога Артемівського УВП Р. А. Ігнатенко, швачку Житомирського УВП Л. М. Тимченко та багатьох інших.

Уважно познайомитися з випускником виробничого навчання, вислухати його — таке першочергове завдання, що стоїть перед робітничим колективом, адміністрацією підприємства. Ця робота має розпочинатися з уваги. Важливо тепло і урочисто зустріти молодих робітників, дати добрі напуття.

По-особливому проводяться вчорні посвячення у робітничий клас на Житомирському, Дрогобицькому, Вінницькому, Львівському, Єнаківському підприємствах.

Тут проводять бесіду з кожним молодим робітником, дають громадське доручення, залучають до участі в соціалістичному змаганні, конкурсі професійної майстерності, закріплюють наставників.

Добре поставлена робота у цьому плані на Дрогобицькому та Сімферопольському УВП. Тому практично всі, що пройшли виробниче навчання, залишаються працювати на підприємстві.

Як живеш, випускник?

Шефство над майбутніми робітниками тут розпочинається ще під час виробничого навчання. Підприємства і групи мають спільний план роботи. В них — і вчора вшанування ветеранів праці, і передовиків виробництва, і спільні комсомольські збори, змагання, конкурси.

Згодом комітети ВЛКСМ регулярно проводять рейди «Комсомольського прожектора» по закріпленню випускників, перевіряють дотримання встановлених для них пільг, правильність працевикористання, побутові умови і організацію вільного часу.

Все це, безперечно, позитивно впливає на закріплення робітників на виробництві.

Багато підприємств ТОВА-

риства працюють творчо, проявляють справжню турботу про молоде поповнення. Це, зокрема, Житомирське, Вінницьке, Львівське підприємства. Понад 700 наставників взяли шефство над молодими робітниками.

На жаль, ще не все у цій справі йде добре. Звіти, що надходять від підприємств та об'єднань в ЦП УТОГ, говорять про те, що тільки 60 процентів випускників залишаються на виробництві.

Головні причини цього такі: немає належних умов праці і побуту, мало уваги приділяють керівники підприємства молодому поповненню. Помітно позначився на збільшенні плинності кадрів і такий факт, що молоді випускники не завжди можуть влаштувати своє сімейне життя через відсутність на швейних підприємствах юнаків, а на меблевих — дівчат.

Багато ще формалізму в проведенні рейдів «Комсомольського прожектора»: по закріпленню кадрів, що в основному констатують недоліки: скільки прийшло випускників, скільки звільнилось, і чому. Подальша робота по усуненню виявлених недоліків до кінця не доводиться.

Дуже рідко під час рейдів перевіряються графіки відпусток, не фіксуються випадки робіт не за спеціальністю і без врахування одержаного розряду. Не звертається увага на побутові умови молодого робітника, відпочинок, його навчання. Трапляються ще випадки спрощеного підходу до наставництва. Взяти хоча б співдружність бригад і навчальних груп. Справа ця дуже корисна. Але, як показують перевірки, у деяких угодах співдружності багато загальних фраз і закликів, бракує конкретності, особливо в тій частині, де мова йде про знайомство юнаків з практичним досвідом наставника, методами його праці, секретами майстерності.

Одним із серйозних недоліків, на мій погляд, є й те, що лише окремі молоді робітники охоплені різними формами підвищення кваліфікації.

На всіх підприємствах і об'єднаннях слід виконати велику роботу по поліпшенню шефства над випускниками, по створенню молодим робітникам необхідних умов для постійного зростання професійної і загальноосвітньої підготовки, більш широкому розвитку громадських форм підвищення їх культурно-технічного рівня. А це, у свою чергу, суттєво вплине на закріплення молодих робітників на виробництві.

П. КРИВОЛАПОВА,
ст. інженер по підготовці робітничих кадрів ЦП УТОГ.

Коли два роки тому в Бобруйській вечірній школі робітничої молоді № 8 було оголошено про відкриття класів для навчання нечуючих виробничників, це стало справжньою подією у житті всіх членів міжрайвідділу. Скептики вважали, що з цього нічого не вийде, певний сумнів виник також і у міському відділі народної освіти. Проте керівництво та актив Бобруйського міжрайвідділу БілТОГ спільно з перекладачем місцевого УВП В. Марковою наполягли на організації двох тринадцятих класів для нечуючих трудівників і склали списки тих, кому необхідно було здобувати середню освіту.

ЛИСТ

З Білорусії

ОДЕРЖАЛИ АТЕСТАТИ

Багато довелось докласти зусиль працівникам міжрайвідділу та адміністрації УВП, щоб переконати молодих виробничників: треба вчитися! Цій меті були присвячені спеціальні неодноразові збори, індивідуальні співбесіди, інші засоби громадського впливу. І, нарешті, нині, через два роки, маємо перший випуск. Серед тих, хто одержав атестат зрілості О. Мироненко, М. Середут, А. Верес, З. Ко-

роткова, Т. Шабусова, Т. Тирубіна та інші.

Цими днями на Бобруйському УВП відбувся урочистий вечір, присвячений першому випускові. Винуватці торжества сиділи у першому ряду радісіні і приємно збентежені. На їх адресу звучали теплі поздравчі слова, що їх виголосили директор школи Валентина Миколаївна Лизо, головний інженер УВП Валерій Юхимович Снитков, учителька Олександра Терентівна Бузанова та інші. Зі словами подяки від імені випускників виступив бригадир дільниці радіомонтажників Бобруйського УВП Михайло Середут, котрий заклав нинішніх учнів школи наполегливо оволодівати знаннями, впевнено йти до поставленої мети — одержання атестату про середню освіту.

Серед тих, кого вітали на вечорі, були батьки маленьких дітей і громадські активісти, але, незважаючи на всі труднощі, вони успішно закінчили школу, а деякі з них як, наприклад, Олег Ми-

роненко, навіть одержали похвальні грамоти за відмінне навчання. Школа прищепила своїм вихованцям потяг до знань, відкрила безліч доріг у самостійне життя. Тому нікого не здивувало рішення Анатолія Вереса продовжити навчання на заочному відділенні Мінського інституту фізичної культури, а Олег Мироненко, що виявив серйозні нахили до фізики і алгебри, має намір продовжити навчання у Мінському радіотехнікумі.

То ж нехай щастить вам, перші випускники!

Є. БЛУВОЛ,
голова Бобруйського міжрайвідділу БілТОГ.

ЗУСТРІЧІ ДРУЖБИ

В Одесі протягом травня-червня нечуючі приймали у себе в гостях аматорів художньої самодіяльності і любителів спорту братніх республік із Риги, Тбілісі і Гомелі.

З великим успіхом колектив Ризького будинку культури показав театралізовані уривки і свої танцювальні номери у нас, у Палаці культури залізничників, зал якого постійно був переповнений глядачами.

Гомельчани із Білорусії порадували нас театральною виставою «Олеся» та програмою хореографічних танцювальних номерів.

Гарячими оплесками і квітами одеські глядачі вітали виступи колективу ху-

дожньої самодіяльності Гомельської області.

А тбіліські послали до нас своїх спортсменів — у команді з боротьби від Грузії були три олімпійських борці і майже всі брали участь у міжнародній зустрічі з борцями Турції.

Основний склад одеської команди — молодіжний — з учнів шкіл-інтернатів нечуючих, слабочуючих. Та все-таки наша молодь перед знаменитими суперниками-олімпійцями не спасувала, здобувши три перемоги з десяти зустрічей.

Зустрічі з гостями з братніх республік були присвячені 60-річчю утворення СРСР.

М. ЯГЕЛЬНИЦЬКИЙ,
О. Одеса.

ЛЮДИ НАШОГО ТОВАРИСТВА

Спершу ми подумали, що лист ради ветеранів Великої Вітчизняної війни потрапив до нас випадково. Але виявилось, що помилки тут не було. Голова ради ветеранів 13-ої армії генерал-лейтенант М. А. Козлов просив облвідділ УТОГ видати путівку в будинок відпочинку «Сосновий бір» І. Т. Крижанівському. Його ми добре знали, бо жив і працював він у селі Підлісівка Ямпільського району. А про те, що він ветеран війни, вперше довідалися з листа генерала.

У Києві, в переддень його 1500-річчя і 37-річчя перемоги у Великій Вітчизняній війні, пройшов зліт ветеранів 13-ої армії, екскурсія колишніх воїнів до меморіального музею Вітчизняної війни. Забігаючи наперед, скажу, що облвідділ відразу ж зв'язався з ЦП УТОГ і нам вилася потрібна путівка. Іван Тимофійович і відпочив добре, і з давніми товаришами зустрівся, побував у музеї...

Потім ми зустрілися у Вінниці. Йому уже 55, невисокий, міцний, звичайний... На руках не зійшли мозолі. Майже 40 років він теслював у колгоспі рідного села Підлісівки, зводив будинки для односельчан, ферми для худоби. Це було після вій-

ни, а тоді, в тривожні вогненні роки, нечуючому підлітку випало на долю немало. Одного теплого дня 1939-го року він, за звичкою, вудив рибу на Дністрі. Раптом з рідких кущів

СИН БАТАЛЬЙОНУ

вийшли люди у військовій формі, підійшли до рибалки. Він зачаровано дивився на гімнасточки з полосами-драбинками, на будувівки із зірочками. Червона Армія йшла тоді у визвольний похід на захід, прийшла вона і в ці, тимчасово захоплені румунськими боярами, краї.

Мешканці українських сіл зустрічали червоних бійців хлібом-сіллю, а Ваня постійно був біля них.

У 41-му фашисти напали на Радянський Союз, відходили на схід наші частини. За ними чорним валом котилася війна. Уже на вулицях Підлісівки з'явилися перші німецькі мотоцикли, прогрімали перші постріли. І нечуючому хлопцеві не треба було пояснювати, що за люди прийшли в село — він їх відразу зненавидів. Але що вдієш?..

І знову ловив рибу на Дністрі: треба ж було за щось жити. Раптом у воду полетіла коробочка з черв'яками, а за нею й відрі з рибою — два фашистських солдати з автомата-

ми стояли за спиною і реготали. Не втримавшись, Іван в знак протесту шось замахав руками, і тоді один з фашистів вдарив його ногою і скинув у Дністр. Пошпирічайся тут...

Іван вибрався на берег, а фашисти роздягнулись, кинули на одяг автомата і пістолет, полізли купатися. Тут і вчинив хлопець першу свою добру справу: пістолет заховав за пазуху, автомат загорнув у німецький одяг, зв'язав його ременем і вкинув у річку. А сам став тікати, залишивши німців у воді роздягнутими. І раптом шлях йому перетнув третій німець. Вистрілом з пістолета він знищив першого у своєму житті фашиста.

Зрозуміло, тепер хлопцеві не можна було повертатися в село, і він пішов у ліс. Там він зустрівся з бійцями, що вийшли з оточення, потрапив у 37-й понтон-

ний батальйон, допомагав саперам у їх нелегкій ратній праці — наводити переправи, розряджати міни. З теслярською справою, він, як і всі сільські хлопчачки, був знайомий раніше, а решті навчили його бійці, які вже встигли полюбити Івана. З батальйоном він відступав, з ним він потім ішов уперед.

Служба у саперів нелегка: наводити під ворожим вогнем переправи, знімати міни поля. Раз помилвся, вдруге вже не доведеться.

Лише під кінець війни високе начальство дізналося, що в батальйоні воює глухий боець. Довелося хлопця відчислити.

Крижанівський повернувся в своє село, допомагав односельцям відбудувати його, підняти господарство. Стали в нагоді й військові знання.

Товариші по армії не забувають його, листуються. Знають Івана Тимофійовича і в раді ветеранів 13-ої армії. Він нагороджений Знаком ветерана 37-го Ордені Червоної Зірки і Богдана Хмельницького Полоцького понтонного батальйону. Хвилюючи була його зустріч з колишніми товаришами. І радіє серце ветерана, що його не забули, його пам'ятають...

Микола НИРОВ,
м. Вінниця.

— Сім років минуло, а ніби вчора вперше прийшла на Житомирське УВП, — згадує Олена Тетерук. Та сьогодні вона — висококваліфікована виробницниця, добра наставниця. Є чому повчитись у Олени молодим робітницям, які поповнюють дружний колектив швейників.

Активна О. Тетерук і у громадському житті. Її обрано головою ради гуртожитку.

Фото І. ТОЛОЧКА.

ДИСПУТ У ГУРТОЖИТКУ

Червоний куток гуртожитку Одеського виробничого об'єднання «Електрон», що по вулиці Ювілейній, сяє ідеальною чистотою і приваблює своїм затишком. Тут з задоволенням збираються хлопці і дівчата. І мені, чесно кажучи, приємно з ними поспілкуватися.

Сьогодні у нас диспут: «Що означає бути щасливим?». Мені хочеться, щоб цей захід пройшов у задушевній обстановці, щоб кожен відчув його смисл, а найголовніше, щоб кожен з присутніх узяв у нього участь. І я звертаюсь до молодого робітника з запитаннями:

— Якщо ти знайшов себе в житті, якщо на роботі в тебе все йде добре — працюєш у дружному колективі, є кохана дівчина, то чи відчуваєш себе щасливим?

Хлопець ніяковіє, але запитання, мабуть, його зачепило за живе. Подолавши сором'язливість, він все

ЩО ОЗНАЧАЄ БУТИ ЩАСЛИВИМ

більше розповідає про свій колектив слюсарів-складальників, про те, що вони змагаються з іншою бригадою і неодмінно хочуть стати першими. Бригада у них дружна, їх спілкування не обмежується тільки рамками робочого дня. Разом ходять у кіно, зустрічаються у спортзалі, в домашній обстановці.

Його підтримує товариш по гуртожитку П. Короцинський.

— Щасливими я вважаю тих, — говорить він, — хто вміє досягти поставленої мети, не зупиняється на досягнутому, вміє переборювати труднощі, коли не все виходить так, як задумав.

А що скажуть про це дівчата? Слово бере слюсар-складальник Клавдія Ваго:

— Щасливий той, хто кохає, та не всі вміють посправжньому кохати. Щасливі ті, у кого дружна, здорова сім'я, у кого є взаєморозуміння і взаємодопомога. А чи приходить це само-

собою? Ні! Щастя необхідно будувати своїми руками, довго і терпеливо, день за днем. Все трапляється в сім'ї, але треба переборювати всі труднощі, за щастя необхідно боротися...

— А потім народжуються діти, — говорить токар Валентин Касько. — Це велике щастя. Їх треба вміло виховувати, вивести в життя, щоб вони були добрими, чуйними до людей, шанували батька, матір.

Родинне щастя... В чому воно? Диспут розгоряється на повну силу. Одні стверджують, що сімейне щастя — це матеріальний достаток, красивий гарнітур, кришталь, прикраси. Їм заперечують, доводять, що не це головне. Буває, що дім — повна чаша, а життя в таких людей минає нудно, не цікаво. Чоловік утікає до товаришів.

— Мабуть, дружина килмом дорожить, — вставляю я. — Не дає чоловікові зайнятися улюбленою спра-

вою, боїться, що насмітить у квартирі.

Ніяка дорога річ не може замінити людського спілкування. Чистоту і порядок можна навести в квартирі, а чоловіка не повернеш. Нічого квартиру перетворювати в музейну кімнату, де кожна річ, наче дорогоцінний скарб. Від цього щасливим не станеш. Якщо поруч страждає людина, то чи можете ви себе відчувати щасливими?

Жити в суспільстві — це означає жити не тільки для себе, а для людей. Не залишатися байдужими до чужого горя, прийти на допомогу товаришу, якщо в цьому є потреба, бути посправжньому добрими і чуйними — це справжнє щастя.

Вихователь гуртожитку Г. Комар говорить, що щастя Батьківщини — наше спільне щастя. Якщо ми ось уже майже сорок років живемо під мирним, чистим небом, трудимся в ім'я Вітчизни, виховуємо дітей, бе-

режемо мир — то хто ж щасливіший за нас? Мир на землі — це щастя.

Півтори години ми говорили про все, що стосується категорії щастя, про цінності життя, про щастя справжнє і хибне. І прийшли до висновку, що щастя в його високому духовному розумінні пов'язане з поняттям більше віддавати людям, а вузьке, міщанське щастя — з поняттями «взяти», «дістати», «одержати». Диспут завершився словами пісні «Прометей».

**Дари огонь, как Прометей,
Дари огонь без выбора,
И для людей ты не жалей
Огня души своей.**

І тоді ти будеш посправжньому відчувати себе щасливим.

Від усієї душі хочеться подякувати товаришам Л. Гурову, Н. Пашали, К. Ваго, Г. Комар, П. Короцинському, С. Драгні, перекладачеві М. Гембайло і всім, хто взяв участь у нашому диспуті.

**Р. ГРАНИК,
бібліотекар Одеського
обласного будинку
культури.**

РІДНА ПРИРОДА

Маківка літа

Липень — найбільш тепла пора року. Зелень досягла стиглості і тепер ніби зупинилася у своєму рості. На узліссях пахне чебрецем, звіробоем, а з поля сюди накочується повітря, настояне на стиглому житі, здобрене пахощами волошок і ромашки, що ростуть біля польових доріг.

На луках та біля тихих річок віє свіжість. В їх чистих плесах відбився голубий купол неба, подекуди в заводях розсипалися вінками білі лілії. І в цій тиші вода аж хвилями-колами ходить — то грає риба та ще чути політ бабок, що купаються в гарячих променях сліпучого сонця.

Інколи з-за небосхилу насуваються хмари і небо пронизує вогненна стріла. Від раптового грому все аж здригається, а потім йде тихий, спокійний дощ. У лісах з'явилася друга середня «хвиля» грибів. На озерах краще почала клювати риба. Дрібний карась ловиться краще біля берегів, що добре заросли осокою, вкрилися ряскою, посеред комиша, в так званих вікнах чистої води, а крупний — подалі від берегів і на глибині. Найкраща наживка — мука, замішана на молоці, яйці, соняшниковій олії з пучкою цукру. М'яку наживу карась бере краще. Навіть у погану погоду при слабкому клюванні така наживка забезпечує улов.

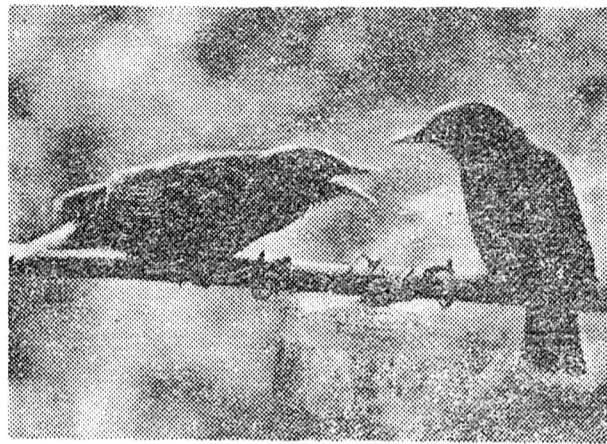
Найкращий час вудіння на лісових озерах вранці — до 10-ї години, і з 19-ї до 23-ї години. У пізні години ловиться крупний карась, але найголовніша здобич і мрія рибалки — це короп. За силою йому в лісовому озері немає рівні і до його особи слід ставитися з повагою. В основному коропа ловлять у вечірні і нічні години. Вдень він обережний, все тримається на фарватері озера і тільки з настанням

темноти наближається до берега. В жару риба не ловиться, хоч і вистрибує на поверхню води, драгуючи недосвідченого рибалку своєю грою. Це вона ніби перевіряє, чи нікого немає на березі?

З настанням темноти риба починає ласувати. Поплавків уже не видно і тільки по різкому згинув кінчика вудилища, що пірнув під воду, можна здогадатися, взяв короп. Найкраща наживка на нього — розпарений геркулес (овес для каші), здобрений соняшниковою олією, по 8—12 зерен на гачок. Номери краще брати невеликі — 7—8. На них більше ловиться. Коли переставе клювати, то біля поплавок слід кидати недо-варене пшоно. Зерно, осідаючи в озерний мул, створює труднощі у пошуках корму і тут короп легко знаходить наживу.

Таку пучку пшена бажано підкидати і під час лову карася та лина. Для наживки добре і недоварена картопля. Але, щоб відчути найщасливішу мить удачі, виходьте з дому рано, до сходу сонця, розташуйтеся на березі лісового озера і вам неодмінно усміхнеться щастя рибалки.

На узліссях і на луках можна спостерігати перші виводки шпаків, вони з батьками літають зграйками. Інші ще годують своїх пташенят. У дрімлюги прямо на землі, в невеликій ямці, з'явилися на початку липня двоє мохнатих пташенят. Місяць жаркий і їм зовсім не холодно на чистій землі. Інші птахи, такі як шуліка, канюк роблять гнізда високо на деревах, на розгалужених гілках верхів'їв. В зоні їх мешкання оселяються і виводять своє потомство дрібні птахи, користуючись захистом своїх грізних сусідів. Таким, як ворона чи сорока, з їх злодійкуватим

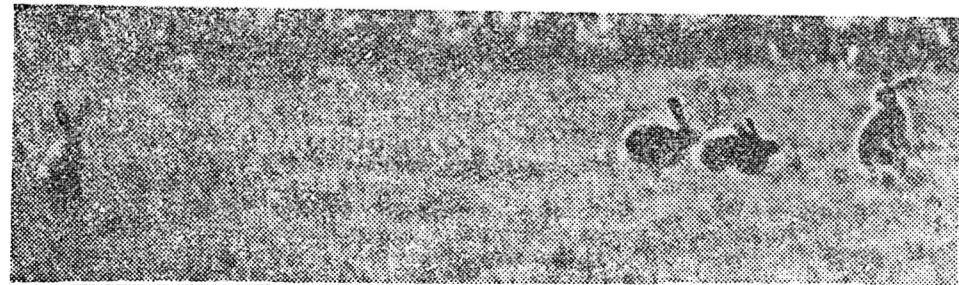

норовом, гостинності тут не буде. Канюк та яструб годують своїх пташенят мишами, ящірками, а інколи можуть принести і вужа, що загавився. Їх пташенята і малюки можуть постояти за себе. Повернувшись у гнізді на спини і виставивши наперед лапи з кігтями, що ніби лева бритви, вони грізно шиплять і можуть будь-якого гостя, який навіть у силі переважає, змусити відступити.

Коли молодняк хижих птахів підрастає, батьки беруть їх на крило і навчають мистецтву польоту та полювання. Набривши висоту, використовуючи силу повітряних потоків, вони довго тримаються в повітрі і зірко оглядають поля, місцями поріділі трави, ліс.

З'явився другий вивід комарів. Вони міриадами атакують усе, що рухається. Косулі та зайці рятуються від них на узліссях, у полі — на продувних місцях. І тільки вепр, знемагаючи від липневої спеки, влаштував собі купіль у поглибленій колії старої лісової дороги, де ще не висохла дощова вода. Вкрившись грязевою «бронєю» від комарів, він постояв мить на стежці, вслухаючись у тишу лісу, блиснув білими різцями ікол і зник у густих хащах.

**В. СТЕРЛЬОВ.
Фото автора.**

Вранці на лісовій галявині.

Слухай уважно!

Нектар квіток приваблює всіх.

Чорниця — лісова ягода.

ТРОХИ НЕЗВИЧНО, але, виявляється, цілком зручно можна жити і... в музеї. Це підтвердять тисячі львів'ян, чії квартири розташовані на території Львівського державного історико-архітектурного заповідника.

Для численних туристів це екзотичний музей під відкритим небом, де в єдиному ансамблі розмістились близько двохсот пам'яток архітектури XVI—XVII століть. А для місцевих жителів — звичайний район великого сучасного міста.

КВАРТИРА В МУЗЕЙНОМУ БУДИНКУ

Збереження неповторного обличчя старих районів Львова — одне з найважливіших завдань, які стоять перед містобудівниками. Сьогодні вже повернуто первісний вигляд фасадам багатьох будинків — реставровано і відновлено ліпні карнизи та декоративні металеві ґрати на вікнах, різьблені дерев'яні двері і черепичні дахи. Один за одним будинки набувають такого рис, наче вони зійшли з середньовічної гравюри. Але це тільки частина роботи, видима всім. Чимало доводиться працювати реставраторам, будівникам, ремонтникам всередині будинків.

Здійснюючи реставрацію, у Львові стараються максимально використати підвальні приміщення і перші поверхні старовинних будинків. З кожним роком у них відкривається дедалі більше нових магазинів, салонів, кафе, ательє. Багато з них однаково цікаві і для приїжджих, і для місцевих жителів. Так, в аптеці-музеї сьогодні можна купити не тільки екзотичне «залізне вино», а й усі необхідні медикаменти. Поруч з нею незабаром відкриється пошта-музей, що працюватиме і як звичайне відділення зв'язку. Розвиваючись як історико-архітектурний музей, середньовічний Львів дедалі більше стає районом, що живе нині насиченим повнокровним життям, центром зростаючого і молодіючого міста.

Г. МАЦЕНКО.

ФУТБОЛ

І ЗНОВУ ЧЕМПІОНИ

У першості Київського облвідділу з футболу взяла участь чотири колективи команди КДВО «Контакт», «Червоного екскаватора», заводу художнього скла і спортсекції Палацу культури імені А. В. Луначарського.

Відкрили змагання виробничники «Контакту» і заводу художнього скла, які продемонстрували цікавий футбол. Гра завершилася з рахунком 1:0 на користь спортсменів КДВО «Контакт». Зустріч колективів Палацу культури імені Луначарського і заводу «Червоного екскаватора» закінчилася перемогою представників культзакладу з рахунком 3:0. З таким же результатом вони завдали поразки команді КДВО «Контакт» і 6:0 — команді заводу художнього скла. Ці переконливі перемоги забезпечили футболістам Палацу культури імені Луначарського загальне перше місце. Таким чином, після річної перерви вони повернули собі звання чемпіонів Київського облвідділу.

Здобути цю важливу перемогу досвідченим футболістам В. Костенку, С. Лагугі, О. Пастушенку, М. Голоті, В. Бабюю допомогли їх молодші товариші, здібні, перспективні футболісти В. Мелешко, М. Глушко, М. Гусаченко.

У боротьбі за друге місце зустрілися команди КДВО «Контакт» і «Червоного екскаватора». Гра закінчилася в нічию 1:1, але завдяки кращій різниці забитих і пропущених м'ячів, загальне друге місце виборили футболісти «Червоного екскаватора». На четвертому місці — виробничники заводу художнього скла.

Дієву допомогу ентузіастам футболу цього підприємства надав В. Кирпичов-натхненник, організатор активний учасник усіх спортивних заходів, що проводяться у колективі заводу художнього скла.

У наступному році хотілося б побачити серед учасників змагань команди Київського мотоциклетного заводу та верстатів-автоматів імені Горького, в яких є всі можливості виступати на першість Київського облвідділу.

В. КУЛІБАБЕНКО.

БАСКЕТБОЛ

ПЕРШІ — КИЯНИ

У Донецьку завершилися республіканські змагання з баскетболу в першій групі, яка була представлена чоловічими і жіночими дорослими командами з шести областей.

Цього разу, як серед чоловіків, так і серед жінок, перше місце впевнено завоювали спортсмени Київського облвідділу УТОГ. На другому в чоловіків — баскетболісти з Житомирської області, на третьому — з Донецької. Серед жінок відповідно посіли місця спортсменки із Запорізької та Донецької областей.

Високий організаційний та кваліфікаційний рівень змагань забезпечила суддівська колегія на чолі з В. Дмитрієвим.

М. ВОЛЯНСЬКИЙ.

**Редактор
П. БУЛАТОВ.**